

GRUPA ŁOWCÓW
TALENTÓW

W jaki sposób wspierać uczniów z predyspozycjami realistycznymi
wg Hollanda?

Kraków, 19.11.2024

Cechy osobowości ucznia o typie realistycznym:

Praktyczność - skupia się na konkretnych, namacalnych zadaniach i preferuje działanie „tu i teraz”. Ceni użyteczne rozwiązania.

Zdolności manualne - umiejętności techniczne i mechaniczne. Lubi pracę z narzędziami, maszynami i urządzeniami.

Zorientowanie na rzeczywistość - racjonalne podejście do problemów, unika abstrakcyjnego myślenia, woli konkretne i przewidywalne rozwiązania.

Samowystarczalność - często działa samodzielnie i woli pracę indywidualną niż w grupie, szczególnie jeśli zadanie wymaga precyzji lub skupienia.

Przywiązanie do tradycji - może być konserwatywny w podejściu do zasad, lubi jasno określone reguły i struktury.

Zainteresowania i potrzeby ucznia realistycznego

Zadania techniczne i mechaniczne: Fascynuje go technika, inżynieria, mechanika, czy elektronika. Lubi majsterkowanie i rozwiązywanie problemów technicznych -
Potrzeba zrozumienia jak to działa

Kontakt z naturą lub fizycznym środowiskiem pracy: Może interesować się pracami w terenie, np. w rolnictwie, budownictwie, geodezji. **Potrzeba -ruchu, wysiłku fizycznego, przemieszczanie się**

Praktyczne zastosowania wiedzy: Woli uczyć się tego, co może wykorzystać w przyszłej pracy - **Potrzeba widocznych efektów nauki i pracy**

Styl pracy i uczenia się

1

Uczenie się przez doświadczenie - woli praktyczne zajęcia, np. warsztaty, laboratoria, niż zajęcia teoretyczne. Skuteczniej przyswajają wiedzę poprzez ćwiczenia i eksperymenty.

2

Rozwiązywanie problemów - lubi konkretne wyzwania, które wymagają logicznego myślenia i manualnych umiejętności.

3

Unikanie abstrakcji - może mieć trudności z nauką przedmiotów teoretycznych, takich jak literatura, które wymagają abstrakcyjnego myślenia.

Możliwe trudności:

Niskie zainteresowanie teorią - może mieć trudności z przedmiotami, które nie są bezpośrednio związane z jego zainteresowaniami.

Unikanie pracy grupowej - preferuje działanie indywidualne, co może być wyzwaniem w sytuacjach wymagających współpracy.

Słaba elastyczność - może mieć trudności z adaptacją do nowych, nieprzewidywalnych sytuacji.

Jak doradzać, uczyć, wychowywać?

Podkreślaj praktyczne aspekty kariery zawodowej

Doradca powinien przedstawiać zawody w sposób obrazujący ich praktyczne zastosowanie.

Korzystaj z aktywnych metod pracy

Prowadź doradztwo w sposób warsztatowy, angażując uczniów w zadania praktyczne, np. symulacje sytuacji zawodowych, filmy instruktażowe, obserwacje zawodowe w zakładach pracy. Realista uczy się najlepiej przez doświadczenie.

Dostosuj język do prostego i zrozumiałego przekazu

Unikaj nadmiernie teoretycznych terminów i ogólników. Skup się na klarownym, rzeczowym wyjaśnianiu pojęć związanych z pracą zawodową.

Organizuj wizyty studyjne i praktyki zawodowe

Pomóż uczniowi zobaczyć realne środowisko pracy. Wizyty w zakładach przemysłowych, budowach czy warsztatach to najlepszy sposób na zainteresowanie ucznia realistycznego konkretną ścieżką kariery.

Jak doradzać, uczyć, wychowywać?

Zapewnij jasne informacje o ścieżkach edukacyjnych i zawodowych

Przedstaw schematy kształcenia i awansu zawodowego, np. „Po technikum możesz pracować w zawodzie X, a po zdobyciu doświadczenia awansować na stanowisko Y”.

Skoncentruj się na ich mocnych stronach

Akcentuj ich umiejętności techniczne, ale też umiejętności miękkie np. wytrwałość w działaniu, dokładność. To motywuje ich do rozwoju i pomaga budować pewność siebie.

Unikaj zbyt abstrakcyjnych porad

Unikać opisywania zawodów w sposób zbyt ogólny lub teoretyczny, np. „Możesz zostać liderem”. Zamiast tego lepiej powiedzieć: „Jako operator maszyn możesz specjalizować się w ich programowaniu, a z czasem możesz zarządzać zespołem produkcyjnym”.

Motywuj do rozwijania dodatkowych kompetencji praktycznych

Zwróć uwagę na znaczenie zdobywania certyfikatów, np. uprawnień na wózki widłowe, kursów spawalniczych czy znajomości obsługi oprogramowania technicznego. Realista doceni konkretny, namacalny rozwój umiejętności.

Metafory

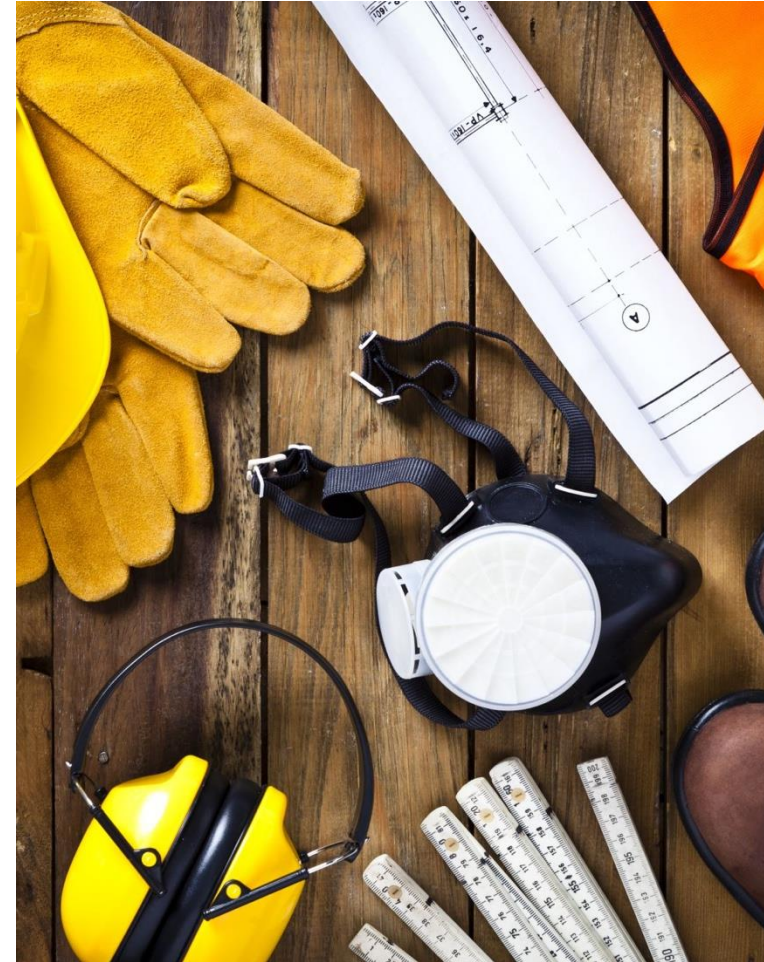
1. „Twoja kariera to maszyna – im lepiej ją zaprogramujesz, tym płynniej będzie działać.”
2. „Twoje umiejętności to narzędzia – im więcej masz w skrzynce, tym więcej zrobisz.”
3. „Praca to budowa – każdy krok to kolejne cegły w twoim fundamentach.”

Metafory

1. „Planowanie kariery to jak mierzenie dwa razy przed cięciem – lepiej zrobić to dokładnie.”
2. „Twoja edukacja to warsztat – im lepiej się nauczysz, tym lepsze produkty stworzysz.”
3. „Dobre przygotowanie to jak naoliwienie mechanizmu – ułatwia działanie i oszczędza czas.”
4. „Każda nowa umiejętność to kolejny klucz w twoim zestawie – otwiera nowe możliwości.”

Realista a kompetencje miękkie

- Może mieć trudności z pracą w dużych zespołach lub rolami wymagającymi współpracy z wieloma osobami.
- Skutki : Trudności w projektach zespołowych, ograniczenia w pracy wymagającej intensywnych interakcji międzyludzkich.

Perspektywa praktykodawców

- **Problemy z dyscypliną i zaangażowaniem:** Uczniowie czasami wykazują brak punktualności, odpowiedzialności za powierzone zadania czy zaangażowania w pracę. Niektórzy praktykanci nie traktują praktyki poważnie, co wpływa na ich ocenę przez pracodawców
- **Komunikacja i praca zespołowa:** Wiele uwag dotyczy trudności w komunikacji uczniów z pracownikami oraz braku umiejętności pracy w zespole. Pracodawcy podkreślają, że te miękkie umiejętności są równie ważne jak kompetencje techniczne

Źródło: <https://kadromierz.pl/blog/przyjecie-ucznia-na-praktyki-zawodowe-jak-spelnic-warunki/>

Projektowanie ćwiczeń ukierunkowanych na rozwój kompetencji miękkich

1. Zadania powinny być osadzone w realistycznym kontekście i wymagać zastosowania wiedzy technicznej.
2. Kluczowe jest wprowadzenie elementów współpracy, komunikacji, rozwiązywania problemów i refleksji, aby rozwijać kompetencje miękkie uczniów w sposób naturalny i interesujący dla ich typu osobowości.

Gra symulacyjna „Dzień w pracy”

Opis: Przygotuj zadanie oparte na realistycznym scenariuszu zawodowym, np. analiza umowy o pracę, obsługa klienta w warsztacie samochodowym, diagnozowanie problemu maszyny czy konsultacja w sprawie instalacji. Uczniowie w parach lub zespołach muszą odegrać role techników, klientów i menedżerów.

Rozwijane kompetencje miękkie:
Komunikacja interpersonalna, empatia, negocjacje, umiejętność słuchania.

Aktywność w trakcie zajęć

- **Opis:** Przygotuj ćwiczenia, projekty, które uczniowie muszą wykonać w mniejszych grupach.
- **Rozwijane kompetencje miękkie:** Praca pod presją, współpraca, kreatywność, podejmowanie decyzji, prezentowanie wyników na forum klasy.

Ścieżka rozwoju dla Realisty

Rola doradcy to pełne wykorzystanie zalet typu Realista oraz praca nad wzmocnieniem słabszych stron.

1. Harmonijne dopasowanie typu preferencji się do sytuacji zawodowych.

Oznacza wybór takich zadań i ról zawodowych, które umożliwią wykorzystanie mocnych typu Realista.

2. Rozwój kompetencji miękkich

Strategia ta oznacza funkcjonowanie w zespole osób, które reprezentują odmienne preferencje i jednocześnie go uzupełniają. Efekty są wzmocnione dzięki pracy zespołowej. **Wymaga to rozpoznawania i akceptacji różnic między ludźmi w tym zakresie.**

3. Otwartość na zmianę, wzmocnienie odporności psychicznej.

Strategia ta wymaga **elastyczności działania i tolerancji dla własnych błędów. Rozwija ona jednocześnie zdolności adaptacyjne do zmieniających się sytuacji.**

Zmienność

Duża dynamika i siła zmian

Niepewność

brak przewidywalności *złożoność sił*

prawdopodobieństwo nieoczekiwanego zdarzenia

nakładanie się różnych problemów

SPRZECZNE ZNACZENIE WARUNKÓW

brak efektu przyczynowo-skutkowego

NIEJEDNOZNACZNOŚĆ

RZECZYWISTOŚCI

Trudność w zrozumieniu rzeczywistości

BŁĘDNE ZROZUMIENIE

ŚWIAT VUCA

- V - volatility** zmienność, dynamika i siła zmian
- U - uncertainty** niepewność, brak przewidywalności, prawdopodobieństwo nieoczekiwanego zdarzenia;
- C- complexity** złożoność sił, nakładanie się różnych problemów, brak efektu przyczynowo-skutkowego;
- A - ambiguity** niejednoznaczność, trudność w zrozumieniu rzeczywistości, potencjalne błędne jej zrozumienie, sprzeczne znaczenie warunków.

VUCA - co to oznacza dla naszego rozwoju?

Kompetencje XXI wieku

Kognitywne

Techniczne

Społeczne

Zmiany, zmiany...

- *The future of jobs the report 2023 / raport Światowego Forum Ekonomicznego/ -
Które zawody i umiejętności zyskują na znaczeniu Jowita Michalska*

https://www.podkasty.info/katalog/podkast/8959-DIGITALKS/DIGITALKS_088_%93_Kt%C3%B3re_umiej%C4%99tno%C5%9Bci_i_zawody_zyskuj%C4%85_na_znaczeniu_The_Future_of_Jobs_Report_2023

- „Kompetencje przyszłości, a rynek pracy. Czego warto się uczyć, aby przetrwać na rynku pracy”

https://www.youtube.com/watch?v=vM0_Q0QYmNc

- Jakie zawody pojawią się na rynku pracy?

<https://www.youtube.com/watch?v=GDnQXhXunU4>

Czas na kilka pytań

- Nieliniowość – płynna nowoczesność, nagłe zwroty akcji
Jak reaguję na zmiany? Jak się czuję w sytuacji zmiany? Co mi pomaga?
- Rozwój kompetencji miękkich
Jakie kompetencje miękkie potrzebuję wzmocnić?
- Przejście od zawodu do kompetencji
Jakie są kluczowe kompetencje w moim obszarze zawodowym?
- Planowanie – konstruowanie
Czy mam plan alternatywny?
- Ustawienie własnego kompasu - wartości, potrzeby, zainteresowania
Jakie są moje kluczowe wartości i cele?
- Uważność
Na czym się najczęściej koncentruję? Czy to mi służy?
- Budowanie własnej odporności psychicznej
Jak dbam o siebie na poziomie fizycznym i psychicznym?

„Analfabeta XXI wieku to nie ktoś kto nie umie czytać i pisać, ale ktoś kto nie potrafi się nauczyć, oduczyć i nauczyć jeszcze raz, ale inaczej...”

Alvin Toffler

Dziękuję za uwagę 😊

Małgorzata Stolarska